

СКЛАДОВІ КРОСКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ТА ЕТАПИ ЇЇ ФОРМУВАННЯ В ПРОЦЕСІ ОВОЛОДІННЯ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ

Кисельова Г.І., ст. викладач

Створення кроскультурної компетенції особистості, тобто здатності оперувати системою міжкультурних знань та умінь при здійсненні спілкування в полікультурному просторі, є значущою складовою в інтегративному цілому завдань навчання іноземної мови.

Кроскультурна компетенція має багатокомпонентний склад. Вона містить: соціокультурні знання (відомості про країну мови навчання, про духовні цінності, традиції, особливості ментальної поведінки народу, у тому числі різних етнічних меншин); досвід спілкування (вибір адекватного стилю спілкування, правильне розуміння явищ іномовної культури); особистісне ставлення до реалій іншої культури, здатність розв'язувати міжкультурні конфлікти при спілкуванні; володіння засобами застосування іноземної мови, адекватне вживання національно-маркованих одиниць у різноманітних сферах міжкультурного спілкування; сприйнятливість до відмінностей у міжнародному та іномовному соціокультурних полях.

У процесі оволодіння мовою навчання іноземець засвоює кроскультурний зміст поступово та може здійснювати спілкування іноземною мовою на різних рівнях соціальної адаптації. Формування першого, базового рівня відбувається на початковому етапі викладання іноземної мови і передбачає надання студентові знань про особливості культури країни його навчання. На основі цих знань моделюється адекватна поведінка іноземця, реалізуються набуті уміння мовного та екстрамовного спілкування в кроскультурному середовищі. На наступному рівні виникає усвідомлення та оцінка особистого емоційного сприйняття ментальності народу, мова якого вивчається, порівнюються тотожні та відмінні риси рідної та іншої культур.

Таким чином, кроскультурна компетенція має три рівні сформованості – когнітивний, поведінковий та афективний. Першочергове завдання викладача мови навчання – формування в студентів уявлення про національні особливості типових поведінкових моделей та на основі цих уявлень – умінь адекватно спілкуватися у різних сферах повсякденної комунікації.